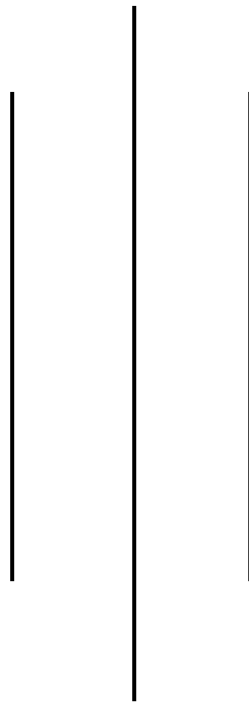

लेखा समितिको कार्य सञ्चालन नियमावली-२०७८

**रैनादेवि छहरा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
छहरा पाल्पा
लुम्बिनी प्रदेश नेपाल**

लेखा समितिको कार्य संचालन नियमावली, २०७८

पृष्ठभूमि : रैनादेवी छहरा गाउँपालिकाको शासन व्यवस्थालाई थप जनमुखि, सेवामुखि, जनउत्तरदायी र पारदर्शी तुल्याई सुशासनको प्रत्याभूति दिलाउने सन्दर्भमा स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद ५ दफा २२ मा गाउँ सभाले नियमावली बनाई आफ्नो कार्यप्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न कुनै सदस्यको संयोजकत्वमा लेखा समिति गठन गर्न सक्ने प्रावधान रहे बमोजिम यस रैनादेवी छहरा गाउँपालिकाको दशौँ गाउँ सभाको बैठकबाट स्वीकृत गरि यो नियमावली लागु गरिएको छ।

भाग-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(१) यो नियमावलीको नाम लेखा समितिको कार्य संचालन नियमावली, २०७८ रहने छ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिभाषा :

(१) "गाउँपालिका" भन्नाले रैनादेवी छहरा गाउँपालिका सम्झनु पर्छ।

(२) "नियमावली" भन्नाले लेखा समितिको कार्य संचालन नियमावली, २०७८ लाई सम्झनु पर्दछ।

(३) कार्यालय भन्नाले रैनादेवी छहरा गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय र ८ वडा कार्यालयहरू समेत सम्झनुपर्दछ।

(४) समिति भन्नाले रैनादेवी छहरा गाउँपालिकाको गाउँ सभाबाट गठित लेखा समितिलाई जनाउँछ।

(५) "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले रैनादेवी छहरा गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनुपर्छ।

(६) "कार्यपालिका" भन्नाले रैनादेवी छहरा गाउँ कार्यपालिका सम्झनुपर्छ।

(७) "गाउँसभा" भन्नाले संविधानको धारा २२२ को उपधारा १ बमोजिमको रैनादेवी छहरा गाउँपालिकाको गाउँसभालाई सम्झनु पर्छ।

(८) "पदाधिकारी" भन्नाले गाउँ कार्यपालिकाको अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, वडा अध्यक्ष तथा कार्यपालिका अन्य सदस्य सम्झनु पर्छ।

(९) "योजना" भन्नाले आयोजना तथा कार्यक्रम समेतलाई जनाउँछ।

(१०) "वडा" भन्नाले रैनादेवी छहरा गाउँपालिकाका ८ वडा सम्झनु पर्छ।

(११) "वडा समिति" भन्नाले नेपालको संविधानको धारा २२२ को उपधारा ४ बमोजिमको वडा समिति सम्झनु पर्छ।

(१२) "संविधान" भन्नाले नेपालको संविधान सम्झनु पर्छ।

(१३) गाउँपालिकाको शाखा, उपशाखा र ईकाइ भन्नाले गाउँपालिकाको प्रशासनिक संगठनात्मक स्वरूप अनुरूप स्थापना गरीएका शाखाहरू, उपशाखाहरू र ईकाइहरू सम्झनु पर्दछ।

(१४) "राजस्व" भन्नाले गाउँपालिकाले कानून बमोजिम संकलन गर्न पाउने कर, दस्तुर, शुल्क, महशुल र सो बापतको जरिवानालाई जनाउँछ सो शब्दले जनसहभागिता बापतको रकम सरकारी तथा अन्य निकायको ऋण तथा अनुदान बापत प्राप्त रकम समेतलाई जनाउँछ।

(१५) "वार्षिक बजेट" भन्नाले गाउँपालिकाको निसर्त, शसर्त, वित्तीय समानिकरण अनुदान र आन्तरिक आयलाई समेत सम्झनु पर्दछ।

(१६) "वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम" भन्नाले कार्यक्रमका शिर्षकहरू तथा अनुमानित बजेट सहितको विवरणलाई सम्झनुपर्छ।

(१७) "वेरुजु" भन्नाले कार्यक्रम र बजेट अनुसार कार्य सम्पन्न नभएर फरक पर्न गएको अवस्थालाई सम्झनु पर्दछ।

(१८) "आर्थिक अनियमितता" भन्नाले आर्थिक नियमानुसार काम सम्पन्न नभएको अवस्थालाई जनाउँछ।

(१९) "लेखापरीक्षण" भन्नाले कार्यक्रम र बजेट अनुसार कार्य सम्पन्न भए नभएको तथा नियम संगत छ/छैन भनेर गरिने परीक्षण सम्झनु पर्दछ।

भाग-२

लेखा समिति गठन

३. लेखा समिति गठन :

(१) गाउँपालिकाको शासन व्यवस्थालाई थप जनमुखि, सेवामुखि, जनउत्तरदायी र पारदर्शी तुल्याई वित्तिय सुशासन कायम गराउने प्रमुख उद्देश्यका साथ गाउँसभाबाट देहाय बमोजिमको लेखा समिति गठन गरिनेछ।

(क) गाउँसभा सदस्यका सदस्यहरू मध्ये १ जना -संयोजक

(ख) गाउँसभाको सदस्य मध्येबाट दुई जना - सदस्य

(२) गाउँपालिकाको आन्तरिक लेखा परिक्षण शाखाका प्रमुखले लेखा समितिको सचिवका रूपमा काम गर्ने छन्। निजको अनुपस्थितिमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले तोकेको अधिकृतले सचिवको रूपमा कार्य गर्नेछ।

(३) समितिको बैठकमा समितिका संयोजकले गाउँ कार्यपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत आवश्यकता अनुसार विषयगत संयोजक र गाउँपालिकाका शाखा प्रमुखलाई आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।

(४) समितिको पदावधि गठन भएका मितिले २ वर्ष ६ महिना हुनेछ तर गाउँ सभाले परिवर्तन गर्न आवश्यक नठानेमा समितिले स्वतः निरञ्चरता पाउनेछ।

भाग-३

लेखा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार

(१) नियम ३ बमोजिम गठन हुने लेखा समितिले देहायका विषयमा अध्ययन गरि कार्यपालिकालाई राय सुझाव गाउँ सभा समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्नेछ।

क) कार्यपालिकालाई राय सुझाव दिने विषयहरू

१. वार्षिक बजेटले अनुमान गरे बमोजिमको श्रोत परिचालन तथा रकम संकलन लक्ष्य बमोजिम चौमासिक प्रगती भए वा नभएको र नभएको अवस्थामा लक्ष्य प्राप्तिका विषयमा आवश्यक सल्लाह सुझाव।

२. वार्षिक बजेटमा उल्लेखित कार्यक्रम चौमासिक लक्ष्य बमोजिम सञ्चालन भए नभएको र लक्ष्य पूरा गर्न तत्काल लिनु पर्ने रणनीतिका सम्बन्धमा।

३. कार्यपालिकाबाट गाउँपालिकाको राजस्व तथा श्रोत परिचालन सम्बन्धमा भए गरेको निर्णयको कार्यान्वयन अवस्थाको वक्षेपण गर्दै सो सम्बन्धमा कुनै सुझाव दिनु पर्ने भएमा सो सम्बन्धमा सुझाव।

४. कार्यपालिका कार्यालयमा भए गरेका कार्यमा वित्तिय सुशासन कायम गराउन आवश्यक सुझाव प्रदान।

५. पेश्की, वेरुजूको अवस्था विक्षेपण गर्दै सो को फछ्यौटका लागि आवश्यक रणनीतिक सुझाव प्रदान।

६. गाउँ कार्यपालिका कार्यालयबाट भए गरेका आम्दानी र खर्चका विभिन्न विषय मध्ये समितिले आर्थिक अनियमितता भएको गुनासो आएको वा आवश्यक ठानेका वा गाउँ कार्यपालिकाबाट अनुरोध भएका विषयमा भए गरेका गतिविधिको नमुना लेखा परीक्षण गरि कार्यपालिकालाई सुझाव प्रदान गर्ने।

७. गाउँपालिकाको आन्तरिक लेखापरीक्षकको चौमासिक प्रतिवेदन माथि समिक्षा।

८. गाउँपालिकाका विभिन्न वडा कार्यालय र शाखाबाट भए गरेका गतिविधिको अध्ययन गर्दै सो सम्बन्धमा वित्तिय सुशासन कायम गराउन आवश्यक सुझाव प्रदान।

९. वित्तिय सुशासनका विषयमा कार्यपालिकाले सुझाव मागेका विषयमा आवश्यक परामर्श।

ख) गाउँ सभा समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्ने विषयहरू

१. गाउँ सभाबाट स्वीकृत वार्षिक बजेटले अनुमान गरे बमोजिमको काम भएको वा नभएको बारेमा लिखित प्रतिवेदन र सुझावहरू समेत सभामा पेश गर्नु पर्नेछ।

२. गाउँ सभाबाट स्वीकृत अनुमानित स्रोत परिचालन तथा रकम संकलन भए वा नभएको बारेमा कारण सहितको प्रतिवेदन तयार गर्ने।

ग) गाउँपालिकाले तयार गरेको वार्षिक बजेटमा उल्लिखित कार्यक्रम सञ्चालन भए वा नभएको,

घ) लेखापरीक्षकबाट औल्याइएका बेरुजु तथा आर्थिक अनियमितताका सम्बन्धमा त्यस्तो बेरुजु र आर्थिक अनियमिततालाई नियमित एवं असुल फछ्यौट गर्न आवश्यक काम कारवाही गरे वा नगरेको विषयमा स्पष्टता ल्याउने।

ङ) वडा कार्यालयबाट संचालित कार्यक्रमहरूको बारेमा वडा अनुसार स्रोत परिचालन तथा रकम संकलन भए वा नभएको बारेमा कारण सहितको प्रतिवेदन तयार गर्ने र कुन वडा के कारणले को भन्दा पछाडि परेको भन्ने समेत प्रतिवेदन तयार गर्ने।

च) समितिले कार्यपालिकालाई दिएका सुझावहरू र सो को कार्यान्वयन अवस्थाका बारेमा।

(३) उपनियम (१) बमोजिमको प्रतिवेदन तयार गर्दा लेखा समितिले आवश्यकता अनुसार गाउँपालिका भित्रका उद्यमि, व्यापारी तथा स्थानीय बुद्धिजीवीलाई आवश्यकताको आधारमा छलफलमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।

(४) उपनियम (१) बमोजिम प्रतिवेदन तयार गर्ने क्रममा लेखा समितिले माग गरे बमोजिमको कागजात गाउँपालिकामा रहेका सबै शाखा र उपशाखाहरूले उपलब्ध गराउनु पर्नेछ र आमन्त्रण भएको अवस्थामा लेखा समितिमा उपस्थित भई आफ्नो राय सल्लाह र सुझाव लिखित र मौखिक रूपमा दिनु सम्बन्धित सबैको कर्तव्य हुनेछ।

५. लेखा समितिको बैठक सम्बन्धी व्यवस्था र सुविधा :

(१) समितिको बैठक कम्तिमा दुई महिनामा एक पटक बस्नेछ।

(२) लेखा समितिको बैठकमा भाग लिएर बापत लेखा समितिका सदस्य र आमन्त्रीत पदाधिकारीले कार्यपालिकाका सदस्यले पाए सरह बैठक भत्ता पाउनेछन्।

(३) लेखा समितिले आफ्नो वार्षिक कार्यतालिका बनाई गाउँ सभाबाट स्वीकृत गराई कार्यान्वयन गराउनु पर्नेछ।

भाग-४

विविध

७. **प्रचलित कानून बमोजिम हुने** : यस नियमावलीमा उल्लेख भएका प्रावधानहरू यसै नियमावली बमोजिम हुने र यसमा उल्लेख नभएको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ।

८. **बाधा अड्काउ फुकाउ** : यस नियमावली कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अड्कन आएमा गाउँ सभाको निर्णय बमोजिम हुनेछ।

९. **संशोधन तथा खारेजी** : यो नियमावली संशोधन वा कुनै नियम खारेजी गर्नु परेमा गाउँ सभालाई पूर्ण अधिकार हुनेछ।